

Social- och hälsovårdsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om temporär ändring av lagen om arbetshälsoinstitutets verksamhet och finansiering

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om temporär ändring av lagen om arbetshälsoinstitutets verksamhet och finansiering (RP 122/2017 rd): Ärendet har remitterats till social- och hälsovårdsutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- medicinalråd Kristiina Mukala, social- och hälsovårdsministeriet
- direktör Eva Helaskoski, Arbetshälsoinstitutet
- professor Kari Reijula, Helsingfors universitet
- vice ordförande Minna Pihlajamäki, Finlands Företagsläkarförening rf.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att lagen om arbetshälsoinstitutets verksamhet och finansiering ändras. Temporära bestämmelser om finansieringen av utbildningen av specialister inom företagshälsovård fogas till lagen för åren 2018 och 2019 i enlighet med tidplanen för vård- och landskapsreformen. Under den tiden utreds det om finansieringen av utbildningen av specialister inom företagshälsovård och av övrig specialistläkar- och specialisttandläkarutbildning kan samordnas i samband med den pågående reformen av specialistläkarutbildningen och finansieringen av den. De nuvarande temporära bestämmelserna om finansiering av utbildningen av specialister inom företagshälsovård gäller till utgången av 2017.

Syftet med reformen är att trygga kvaliteten på och omfattningen av utbildningen av specialister inom företagshälsovård. Därför ska bidrag från statliga medel beviljas för de kostnader som Arbetshälsoinstitutet har för utbildningen av läkare som specialiserar sig inom företagshälsovård. Enligt förslaget ska Arbetshälsoinstitutet svara för att betala ut ersättning för utbildningen av specialister inom företagshälsovård vidare till de universitet, de privata hälsovårdsproducenter godkända av ett universitet och de företagshälsovårdsenheter drivna av arbetsgivare som utbildar specialistläkarna. Dessutom ska Arbetshälsoinstitutet med hjälp av bidraget finansiera den utbildning av specialister inom företagshälsovård som ges vid institutet. Social- och hälsovårdsminis-

Betänkande ShUB 9/2017 rd

teriet och Arbetshälsoinstitutet ska ha rätt att granska ersättningstagarnas verksamhet för att kontrollera ersättningarnas riktighet.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2018 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2018 och gälla till och med den 31 december 2019.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Utiifrån den gällande temporära lagen har Arbetshälsoinstitutet från det statliga anslaget kunnat ge ut ersättning för utbildningskostnaderna inte bara till universiteten, utan också till både offentliga och privata vårdgivare som tillhandahåller utbildning inom företagshälsovård. Regeringen föreslår att detta specialbidrag till utbildning av specialistläkare i företagshälsovård ska ges ut i två år till, alltså till och med 2019. I planen för de offentliga finanserna 2018—2021 har det avsatts 1,9 miljoner årligen för bidrag till Arbetshälsoinstitutet enligt den föreslagna lagändringen.

I den pågående reformen av specialistläkarutbildningen är det meningen att utbildningen inom alla medicinska specialiteter ska finansieras från samma anslag. Det betyder att anslag motsvarande nuvarande specialstatsandelar kommer att kunna ges ut till både universitet och andra offentliga eller privata utbildningsställen. Det är enligt utskottet viktigt att lagförslaget säkerställer att utbildningen av specialistläkare i företagshälsovård kan vidareutvecklas under en övergångsperiod innan vård- och landskapsreformen införs. Samtidigt understryker utskottet vikten av att den planerade utbildningsreformen inkluderar att det samarbetsnätverk som universiteten byggt upp i tio års tid och den välfungerande utbildningen av företagsläkare kan finnas kvar och vidareutvecklas långsiktigt.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Social- och hälsovårdsutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 122/2017 rd utan ändringar.

Betänkande ShUB 9/2017 rd

Helsingfors 10.11.2017

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Tuula Haatainen sd
vice ordförande Hannakaisa Heikkinen cent
medlem Outi Alanko-Kahiluoto gröna
medlem Arja Juvonen saf
medlem Niilo Keränen cent
medlem Anneli Kiljunen sd
medlem Ulla Parviainen cent
medlem Aino-Kaisa Pekonen vänst
medlem Pekka Puska cent
medlem Sari Raassina saml
medlem Veronica Rehn-Kivi sv
medlem Vesa-Matti Saarakkala blå
medlem Kristiina Salonen sd
medlem Sari Sarkomaa saml
medlem Martti Talja cent.

Sekreterare var

utskottsråd Harri Sintonen.

Betänkande ShUB 9/2017 rd

Reservation

Motivering

Propositionen om fortsatt specialfinansiering av utbildningen av specialistläkare i företagshälsovård är ett steg i rätt riktning för att säkerställa att en viktig medicinsk specialitet kan utvecklas också under de kommande åren. Vid utfrågningen av de sakkunniga blev det emellertid klart att övergångsperioden är kort, särskilt med tanke på läget inom reformen av specialistläkarutbildningen och osäkerheten kring genomförandet och tidplanen för vårdreformen.

Företagshälsovård är en mycket speciell medicinsk specialitet och i dagsläget den största specialiteten vid sidan av allmänmedicin. Utbildning ordnas på drygt 200 enheter för företagshälsovård som är godkända av universiteten, och dessa har en utbildningspersonal på drygt 300 personer. Det är ett unikt nätverk som riskerar att rasa ihop om övergångsperioden är för kort. Vi får inte heller glömma att det nyligen införts en del stora lagändringar som särskilt berör specialiteten företagshälsovård och som i dagsläget kräver att specialister i företagshälsovård besitter gedigen kompetens.

De universitet som utbildar specialistläkare i företagshälsovård anser att den nuvarande finansieringslagen (1198/2013), som alltså gäller hela 2017, behöver förlängd giltighetstid 2018—2021. Vi håller med om detta och föreslår att giltighetstiden förlängs till och med 2021.

Förslag

Vi föreslår

att riksdagen godkänner lagförslaget enligt betänkandet men ikraftträdandebestämmelsen med följande ändring:

Denna lag träder i kraft den 20~~18~~ och gäller till och med den 31 december 2021.

Helsingfors 10.11.2017

Kristiina Salonen sd
Anneli Kiljunen sd
Tuula Haatainen sd
Aino-Kaisa Pekonen vänst
Outi Alanko-Kahiluoto gröna